21

Q. D. B. V.

UNIONIS ANIMÆ CUM CORPORE SYSTEMATA TRIA HARMONIÆ PRÆSTABILITÆ, INFLUXUS, & ASSISTENTIÆ, IN UNUM FUSA,

AC

TENTAMINE MODESTO
LOCO DISPUTATIONIS
PRO LICENTIA,
SUPREMISQUE AC DOCTOREIS IN MEDICINA
HONORIBUS
JUSSU INCLUTÆ FACULTATIS MEDICÆ

PRÆSIDE

ELIA CAMERARIO,
Med. D. ac Profeſſ. Publ. Ordin. Conſ.
& Arch. Würtemb.

propoſita
à

JOH. FRIDERICO BRAUNIO,
Tuttlingenſi

Ad diem 27. Septembr. MDCCXXI.
In Aula Nova

TUBINGÆ, Typis Viduæ JO. CUNRADI REISII.

I. N. D.

NOndum morti ſuccubuerat, qui morti exilium auſus eſt indicere Illuſtris Baro à Leibniz, nondum exarſerat plenis in egregium Virum flammis exterorum æmulatio, cum profundiſſimæ ejus in philoſophiam univerſam meditationes omnem jam quà latè patet orbis Eruditi angulum pervaſiſſent; diutamen quaſi ſepultæ, paucis quippe perſpectæ ob acuminis præſtantiam, paucis deamatæ, cum ignoti cupido ſit nulla. Factum quoque hinc ut objicerent exteri, pigrorum, quæ per contemtum vocetur, philoſophiam aſſeclas numeroſos ſua ſecundum principia nanciſci, operoſiorem verò illam ac Leibnitianam, Newtonianæ oppoſitam, ſectatores non niſi pauciſſimos oſtentare. Sed decedendum prius ex arena erat Heroi Literario, antequam caput extolleret ipſius philoſophia, moriendum fuit fertili grano antequam fructum ferret uberiorem: Incipit nunc emergere tanti Ingenii ſoboles, novis fulta columinibus Ill. Wolfii, magno Ingenio, judicio majore perficientis Leibnitiana Dogmata. Harmonia potiſſimum præſtabilita, dudum cognita, nunc demum publico ſpecioſius inculcata unionem animæ cum

corpore ingenioſa ratione explicat, excludens ſpecie ſua blan-
diente ac nitore ſuo tum influxûs vulgare Syſtema, tum & al-
terum illud cauſarum occaſionalium adeò ſuis adamatum ex-
cultumque amaſiis ac nutritiis, prodeuntibus è Carteſii Schola
quæ an felicior fuerit in exterminandis deſtruendisque veterum
figmentis, an verò in fingendis incruſtandisque novis non im-
meritò dubitaveris: Omnia hæc Syſtemata ſuis premuntur dif-
ficultatibus, ſuosque patiuntur manes, optimum erit illud quod
minimis urgetur. Nos qui Irenicam methodum excipi am-
babus ulnis ſeculo moderno conſpicimus, eam nec ab hoc ne-
gocio exiſtimamus alienam.

Harmonia præſtabilita habet omninò quo blandiatur, quo
alliciat animos inquieto ardore ultra terminos inanes in re-
rum penetralia ſeſe ingerentes; ſtupendum enim Dei ac Domi-
ni noſtri, cujus evidentiam infallibili, omniumque oculos ac
animos feriente argumento adſtruit, Sapientiam, obtutumque
providentiæ ejus gratioſiſſimæ adeò reddit vaſtum in omni
ſua latitudine, ut deficiat miſella mens mortalium dum ex im-
menſa altitudine in hanc ſeſe immergit abyſſum, omnes idea-
rum cancellos tranſcendentem. Hîc ſanè magnifica ſunt
omnia, & nexibus admirandis colligata; Hîc conſecutiones
idearum animæ in anima, & vi mutationum ejus ſui rationem,
conſecutiones motuum ſui principium in corpore: utræque
ſuas ſibi res habent, ſine phyſico alterius in alterum influxu
alteræ tamen alteris ex divina præordinatione conſpirant. Ut
perſpicuè nuper atque eruditè Inaugurali inter nos Diſputatio-
ne expoſitum eſt. Ita verò elegans hæc Diſſertatio: Quem-
admodum verò ex dictis conſtat, ſpiritum ſibi res ſuas habere
nihil à corpore turbatum, ſpontaneis planè idearum evolu-
tionibus; corpus itidem ſuis regi legibus & agi motibus: ita
jam pro intelligenda conſtanti utriusque, harmonia ſciendum
eſſe, leges Ethico-Logicas Spirituum, & phyſico-Mechanicas

cor-

corporum hactenus ſibi ſimiles eſſe, quatenus earundem legum Metaphyſicarum generalium diverſæ, ſed harmonicæ determinationes ſunt. Atque, adeò, ſi primum corporis atque animæ ſtatum Deus conſpirantem fecerit, & utrumque ſuis legibus permiſerit, modo cuique convenienti; earundem ope perpetuam inter illa conſenſum obtinere, ut & motus in corporibus, & motuum in anima repræſentationes ſimiliter ſuccedant; illi per cauſas efficientes, hæ ſecundum finales, illic trudendo, & impellendo corpora, hic inclinando & alliciendo voluntatem. Quanta compendia! Quam promta difficultatum evaneſcentia! Quanta lucis in tenebricoſa adeò ſemita abundantia!

Non equidem ignoramus, animam pleriſque hodiè dici præſidem corporis motoremque perſpicaciſſimum, machinæ ſuæ cognitione adeò plena imbutum, ut non modò regere eam qua partes ſingulas ſanam integramque, ſed & reſtaurare labefactatam potenter, ſcienterque valeat, morbos avertat, genitos repellat, paucis, fluida, ſolidaque perſpicaciter efficaciterque curet ac dirigat; atque adeo eſſe eandem cum ipſa toties medicis decantata natura. Fatendumque omninò eſt hæc & dici facilè, & ſpecioſè urgeri, modò anima noſtra, adeò ſui corporis ignara, adeò omnium quæ in eo geruntur inſcia non eſſet; quotusquisque enim eſt, qui vel minimam, vel viſcerum, vel eorum quæ in corporis penetralibus fiunt partem cognoſceret, ſi nec ex aliorum relatione, nec animalium ſectione, aut lectione de rebus iis factus fuiſſet certior; jam verò cogita innumeros nervorum ſurculos, tenerrimasque eorum in communi ſenſorio radiculas; quî in eas animales ſpiritus amandabit anima, quas omninò non novit? qui corriget enatas in ſanguine turbas, quas omninò ignorat? quî vitales pro ſalute ægri inſtituet motiones, quæ penitus ignorat, quid è re corporis ſit, cujus ſupinæ ignorantiæ, ac negligentiæ plurima

indies exempla oculis obſervantur? Hîc illicò præſtò eſt, ſuppetiasque fert hæſitationi noſtræ harmonia præſtabilita, docetque nos, ad iſta anima non opus eſſe, ipſam ſibi machinam ſufficere, à Deo ea artificii, præſtantia formatam, ut motus ex motu catena haud interrupta naſcatur, reſpondeatque animæ cogitationibus, ac corporis neceſſitatibus; in ſtatu tum ſano, tum ægro, conſpirantibus egregiè machinis illis infinitis, quibus conſtet corpus hoc noſtrum. Anima ſimul ita ab artifice divino attemperata, ut naſcentibus ſemper ex myriadibus perceptionum ac cogitationum aliis novis, ſeque evolventibus continua ſerie, omnia ita in animo ac corpore eveniant ſimultaneè ut non poſſint non videri minus attentis niti influxu mutuo.

Quis non videt prærogativam hujus ſyſtematis, commodaque ejus? at quis non & videt ſimul difficultates haud leves. Præſens eſt gravidum futuro, ſalva tamen quod ajunt libertate, ſalva Dei ſanctitate. At quæcunque gravida in natura dicimus non niſi ad unum reſtricta ſunt ac uniformem partum, ſibi ſimilem; verum iſta nihil ad forum noſtrum! id potius quæram: cum harmonia tam exacta obtineat inter animam & corpus, an dicendum ſit, animam fuiſſe attemperatam ad corporis fabricam, an vero hanc ad animæ cogitationes afformatam? ſi dicas mutuam eſſe unius ad alterum accommodationem, uti chordæ harmonicè tenſæ ſibi correſpondeant mutuò, novæ ſanè enaſcuntur difficultates, ſi animam inter corpusque commercium ſit nullum, ſi anima etiam abſente fierent omnes illi egregii concinnique motus digitorum in tractandis muſicorum inſtrumentorum chordis, pedum in ſaltationibus intricatiſſimis, & quod magis eſt, ſi fierent ſine influxu animæ tot verſus ſelectiſſimi, orationes ciceronianæ, calculi vaſtiſſimi integrorum voluminum &c. Et quæſo pinge tibi in animo tuo ac finge ſenem Typothetam, per omnem vitæ longævæ curſum, ſine concurſu animæ activo, reali, vi ſolorum motuum ex machinæ

chinæ indole ex ſe invicem emanantium,tot myriades millionum literarum raptim ex loculis ſuis,volitante manu, fugitivo oculo, arripientem,combinantemque in verba ac ſenſus diverſiſſimos. Concipe inquam hæc ſi potes! ubi ſimul ſtructuram corporis noſtri, ingentemque ejus ab aliis Machinis differentiam ſatis accuratè perpenderis; dico: ſatis accuratè! neque enim ſufficit obiter noſſe ſtructuram humani corporis, ſi judicare velis de rebus iſtis graviſſimis. Cogita autem ſimul, ut facilius in noſtra tranſire caſtra valeas, harmoniam duarum chordarum ad uniſonum tenſarum, quarum una pulſata altera quoque edit ſonum, en conſonantiam & harmoniam! ſed non excludentem mutuum influxum, ſine quo non eveniret ille ſonus correſpondens, tremens enim chorda & alteram cogit tremere, per tremorem ſolidi utriusque inſtrumenti, unde non ſuccedit experimentum inſtrumento utroque lanæ molli impoſito,per quam tremulus motus haud poteſt communicari, obſervante Summo Viro Franciſco Tertio de Lanis. in Magiſt. Nat. & Art.

Quid ſi igitur Harmonia adeò non excludat influxum, ut eum potius & ſupponat & requirat? abſit ut perveniamus ad hypotheſin Galli illius, quam legiſſe me memini in Diario Trivultienſi, (Raziel de Vigier,ni fallat me memoria, is vocatur) ſtatuentis, poſſe, ſalva unione, animam eſſe Conſtantinopoli, corpus Pariſiis, ſuccedentibus interim omnibus ritè functionibus; nec crediderim ſuboluiſſe huic Viro quidquam de Harmonia præſtituta! Si Spiritum ſtatuas res ſibi habere ſuas, nihil à Corpore turbatum; cur Melancholicis eveniunt tot graves cogitationes ac turbatæ ob corporis vitia? ſi dicas, cogitiones iſtas ſpontaneis ac præſtitutis planè idearum evolutionibus eſſe adſcribendas, reſpondentes motibus à Deo machinæ æquè inditis in ſerie cauſarum efficientium, ac animæ in finalium cauſarum ſerie ſint impreſſæ iſtæ cogitationes; ſemper manebit hiatus, niſi ſe propius contingant quaſi iſtæ hominis

par-

partes, mutuumque alant commercium; cur v. g. picam excitant ſtupendam vermes? quæ cogat ferramenta deglutire prægrandia cum vitæ periculo, & quidem cum dulcedine quadam appetitus, & ſpe ſimul ſubſecuturæ mortis, quam anhelabat melancholica ex vermibus (cujus nunc ſubit memoria) vermibus expulſis & à ferri & à mortis appetitu liberrima; qui mutuam animæ corporisque actionem ac reactionem excludit, vix perſuadebit aliis, ex ſola evolutione idearum, quarum una ſit nata ex alia tam perverſa enata fuiſſe, vermibus apertè debita, quia adeò non cohærent, adeò non implicantur iſta omnia, ut quidvis potius aliud ſequi debuiſſet. Et quis credat quæſo, Spiritum haud turbari in mirabilibus impreſſis fœtui nævis, infante v. g. intra uterum gravidæ capite truncato ex aſpectu decollationis, membris in utero fractis ex crurifragii conſpectu, annihilatæ manus in fœtu jam profecto obvio facto homine cui abſciſſa erat manus &c. quænam huc ſufficit evolutio motuum in corpore? quænam tam valida eſſe poteſt impreſſio, quodnam agens? quis carnifex utero incluſus abſcindit caput? quid eſt quod partem valeat annihilare? Non ignoro easdem quæſtiones fieri poſſe aliis quoque Syſtematibus, at ferire tamen gravius videntur eam quæ animæ commercium cum corpore nullum relinquit. Et cur quæſo ex gaudio mortem, æquè ac ex triſtitia, ac terrore ſubito toties obſervarunt Medici, ſi anima in corpus non agit? Si dicas, corpori id evenire, quod idealiter ſimul evolvatur in anima; quæ quæſo proportio eſt inter ſenſationem animi gratam, & ſubitam totius Machinæ mortem ac motuum ceſſationem; hæc ſanè repræſentatio non eſt ejus quod fit in anima, ſed rei potius prorſus contrariæ, illa enim eſt grata gaudii impreſſio, hæc vitæ ſubitanea deſtructio.

Siſte Tibi præſentem in animo allegatum alicubi Eraſmo juvenem, qui Gallicam ni fallor linguam morbo laborans callebat ac loquebatur, cujus antea fuerat omninò ignarus, qui & ex-

pur-

purgatis humoribus pravis omni rurſus linguæ iſtius notitia fuit privatus. Corpus loquebatur verba gallica, non ſane in ordine cauſarum efficientium vi machinæ, ſic enim plus in effectu eſſet, quam fuit in cauſa, in machinulis non poterant evolvi verba Gallica, niſi motum ideis conformem transmiſiſſet Spiritibus anima. Et ſi quidem liceat ex innumeris unum adhuc addere exemplum Virginis in Ephem. Germ. laudatæ, quæ Calendario ſuo inſcripſit in menſes futuros plures, quinam dies ipſi ſint futuri præ aliis graviores, rem comprobante morbi eventu. An machina ex ſe hæc depromere, & chartæ mandare potuit, quæ prophetico quaſi ſpiritu acta videri queant?

Et quid quæſo dices de involuntariis actionibus? quid de cordis, pectorisque, & pulmonum motu, de periſtaltica ventriculi ac inteſtinorum motione continua dum vita durat? an & iſta in anima repræſentantur? Si affirmes: ubi quæſo latent hæ ſenſationes inſenſibiles, ac prorſus occultæ omnibus hominibus, potiſſimum qua periſtalticum motum. Si regeras iſta omnia Spirituum motu, ab impreſſione in commune ſenſorium facta congruè excitato pleniſſimè ſine anima oriri. Hæc & omnia alia à fluido hoc tenuiſſimo, animali, in corpore ex Mechanicis ſequi legibus; Licebit mihi monere te, ne nimium innitaris arundini Ægyptiæ; quidſi enim non dentur Spiritus animales, quid quæſo fiet de Harmonia præſtabilita? expirabit ea illicò, nec per momentum poterit ſubſiſtere. Metue igitur Tibi, poſtquam Liſtero audacter Spiritus proſcribenti majori hodiè fiducia accedunt præcipuorum Medicorum Phyſicorumque plurimi, eos exſibilantes, argumentorum formidabili ſerie inſtructi, quam tamen meam haud facio, cum Spiritus in eorum gratiam nondum auſim derelinquere; Ingentem potius inculco neceſſitatem, quæ incumbit Harmoniæ præſtabilitæ cultoribus, ut omni mentis niſu argumentorumque robore firment exiſtentiam Spirituum animalium, ſive aëreo-

reorum, ſive quorumcunque aliorum, his enim proſcriptis corruit omnis tam compti, tam ſplendidi, tamque artificioſi ædificii moles; Expectemus igitur argumenta hic nova ac firmiora hactenus allatis. Dum vero hæc agimus, haud obliviſcamur eorum quæ ſupra diximus, harmoniam adeò non excludere influxum, ut potius eum poſtulet ac ſupponat, ſi vera ſit, qualis inter chordas in uniſonum tenſas harmonia.

Nihil itaque tutius fuerit pro ſtabilienda Harmonia præſtituta atque à tot vel nævis, vel difficultatibus liberanda, quam ſi confugimus ad Syſtema veterum, ad Syſtema influxus illius, & in novo Syſtemate aliquem concedamus locum, ſimultaneitatem experientia clarè confirmat, influxum obſcurè, ſed attende Tibi, forſan non omninò nulla erit influxus experientia in ſumma illa promptitudine membrorum exequentium juſſa voluntatis; favent forſan & habitus, agilitasque tandem acquiſita, & cumprimis vitalitas, quæ cum machinæ materiali per ſe non competat, animæ debetur, at eam illa ſine influxu largiri haud poteſt, ipſa vitæ largitio eſt influxus, materia à ſe & per ſe non vivit, nec ſufficit ad rei negationem, quod modum ignoremus, quo vitam largiatur anima; Corpus affabrè conſtructum eſt, infinitæ machinæ incomprehenſibili artificio, atque nexu cohærent, ſed ponamus corpus uno momento per terrorem vitam amittens, annon illa Machina manet integra, ſed aufugiente anima vita mox deſtituitur, deſtituta illius influxu. Influxum vero intelligimus vitalitatis, etſi qualis ille ſit haud liqueat; ac prævideo quidem allegandam terminorum talium, quorum ratio non ſatis conſtat, proſcriptionem, at id quoque video, eos qui cum Carteſianis adeò rigidè aliorum terminos rejiciunt, novos alios æquè incertos & minus liquidos poſtliminiò in ſcenam reducere. Et quo quæſo jure aut titulo ii requirent hîc rigidè adeò influxûs experientiam, non obſcuram ſaltem, non qualemcunque, ſed claram & cujus ſimus conſcii, qui ipſi confugiunt ad ſenſationes ob-

ſcu

ſcuras, ad volitiones imperceptibiles, atque occultas, cum ſermo eſt de æquilibrio voluntatis tollendo, eâque ad unum potius quam alterum objectorum indifferentium inclinanda ac determinanda, quod ajunt fieri à ratione prævalente, etſi non percepta, aut animæ cognita, quid ni ergo & talis ſufficiat influxus. Uti autem facilè largior animam in corpus non agere, uti in aliam animam (cujus tamen ratio haud magis liquet) nec corpus in animam ea ratione, qua in aliud corpus, ita nihilominus inde haud puto inferendum, ea plane non agere, quia nec corporis, nec Spiritus natura nobis hactenus ſatis eſt perſpecta. Non vero talem innuimus influxum, quo anima multum in Machina motus efficiat, ſed lenem, non talem, quo anima omnem ſuam exſerat vim, ſed qualis requiritur, mitiſſimam, inclinantem vel Spiritus, vel fibrillas. Unde non potui non mirari Magni noſtri Leibnitii quæſtionem: Si animæ vi, & non potius poteſtate fluidi exploſionem exercentis ſaltamus, cur non ſaltamus ad altitudinem quamcunque? Non latuit hujus ratio Virum incomparabilem, niſi quia adverſarium voluit pungere. Anima enim non agit vi ſua omni, ſed ad ſcopum requiſita, non agit ſine limitatione, imo actio ejus eſt omnino determinata limitataque in corpore, in machina & ex ipſa hujus indole; ergo non debet ſaltare homo ad altitudinem quamcunque ſed proportionatam muſculis & moli corporis, Spirituumque virtuti animalium. Cogita ut hoc largiaris, equi ſaltum, eumque confer cum equi mole, confer cicadæ ſaltum cum mole ejus, & pulicis tandem ſtupendos ſaltus ad tantillam ejus exige molem, ac fateberis hanc proportionem ſaltuum non pendere aliunde, quam ex ipſa organorum, moliumque proportione. Evolvantur igitur cogitationes ex cogitationibus, motus in corpore ex motibus harmonicè utrinque præſtitutis, an obſtabit id, quo minus anima in corpus agere, atque ab eo pati ſuo modo queat, dico ſuo modo, peculiari, ſine cujus ſuppoſitione minor foret harmonia, nec æque certa; repræ-

ſentare rem eſt pati impreſſionem à re, etſi repræſentatio etiam exſurgat ab intrinſeco uti in Magico Speculo, Speculum tamen patitur ab illa imagine, quæ modificat ſpeculum, maxime vivum, quale eſt anima. Sed non libet his immorari; ſemper enim hic regerent magnum illud argumentum: Spiritus non agit in corpus. Etſi negari nequeat hoc argumentum unica niti ignorantia noſtra, qui corporis æque ac Spiritus indolem ac naturam quam profundiſſimè ignoramus, etſi de iis non pauca, minus tamen eſſentialia, ſciamus. Factum hinc ut Carteſiani tutos ſe crederent argumento ſuo, quod inficiatur poſſe motum in hoc univerſo augeri, & debere tamen augeri ſi Spiritus agant in ſua corpora, ſed proſtratum eſt hoc eorum robur à Nevtono, Leibnitioque, negantibus hoc principium, alio ſubſtituto: Eandem in univerſo manere virium motricium quantitatem æſtimandam ex maſſa in celeritatis quadratum, ſed qui ignoramus originem, ſedem, & tranſitus harum virium, quomodo poterimus tam præciſam iis aſſignare quantitatem in commoda hypotheſeos noſtræ, quis enim harum quantitatem tam exactè eandem certò auſit determinare in Syſtemate infinito, quale Cel. Leibnitio videtur hic corporeus mundus; cum forſan non deſint exempla aucti motus ac virium æquè ac imminuti; ſaltem ego non video potuiſſe Salvatorem ac Deum noſtrum tantam piſcium molem in rete ſubitò adigere, niſi novo illis impreſſo motu, nec potuiſſe Cohortem numeroſam uno verbo ab eo poſterni, niſi orto in illis novo motu, nec rupes findi, ſepulchra aperiri, Catapetasma templi rumpi, niſi novo creatoque motu, hæc enim talia in inſtanti facta ſunt, nec licet reſpondere motum quaſi aliunde fuiſſe collectum, id enim temporis requirit moram proportionatam, hæc vero in inſtanti ſunt facta, nec dicas miracula hæc fuiſſe, ſufficit genitum fuiſſe motum, qui antea non exſtitit: idemque dicendum de motu exſtinguendo, cum ſubito vim tempeſtatis ac venti oppreſſit Dominus, haud dixeris vim illam repreſſam eſſe in ſuam originem, ac alio diffuſam, iſta

enim

enim tempus requirunt, hæc verò quies, hoc ſilentium venti uno momento conſecutum eſt Chriſti mandatum, ſed iſta fori ſunt altioris. Obſtant vero nobis hîc directè demonſtrationes Leibnitianæ, Neutonianæ, Hugenianæ, Wolfianæ eandem præciſè motricium virium evincentes quantitatem. Veneror iſta Nomina, tot inventis hecatombe dignis incluta, novi eſſe ingenio regiones ſuas, uti Athmosphæræ, ſupremam iſti incolunt, nos terræ filii imam tenemus phantaſiæ nubibus obvolutam; at fateor nulla nunc eorum ad manus feſtinanti eſſe ſcripta, ſola, quam ſupra allegavi, Diſſertatio inter nos non ſine applauſu excepta ante oculos eſt, unde rationum earum pondera non licet evolvere; Nec poſſum tamen diffiteri, non ſemper omnes eas demonſtrationes æquè animum ſatiare, qui phyſicas mallet rationes, quam calculum, qui utut in ſe certus, datis tamen ſuppoſitisque niti poteſt incertis ac proin inanem reddentibus vim demonſtrationis quantumvis egregiæ. Habemus exemplum manifeſtum in doctrina decantata de vacuo, ſine cujus determinata certitudine nil certi ſtatues de motu & viribus motricibus non augendis; Non pauci eruditorum certò perſuaſi ſunt de vacui neceſſitate, alii ex adverſo de ejus in hac rerum univerſitate impoſſibilitate, utrinque veritas ſtare non poteſt, momenta etſi credantur ejusdem eſſe roboris; Quis non ſuſpicetur, quæri demonſtrationes, ubi dari ac obtineri nequeunt ob defectum datorum ſufficientium, ob caliginem ac cæcitatem noſtræ menti adhuc incumbentem in his terris; videmur interrogare aliquando naturam, ac ipſi tamen illius loco reſpondere, vel non audientes ejus reſponſum, cogimus eam uti nobis placet reſpondere, inevitabiles ſunt technæ amoris proprii, qui ejectis præjudiciis eorum vices ſtrenuè gerit. Abſit verò ut tam inanes querelæ præjudicent dignitati ſummæ ſcientiæ tam arduæ.

Eccur vero inquirimus demonſtrationes, quæ ultrò fatiſcunt, ſi oſtendere quis valeat, ipſo facto Spiritus egiſſe in corpora, ille jam Syllogiſmus ſolvi porrò haud poterit. Deum poſſe agere in corpora nemo audet negare, etſi vim argumenti magni omnem id evertat cum Deus ſit Spiritus; mireris vero Carteſianos haud vocaſſe in du-

 bium

bium Canonem: quod ſpeciei non repugnat, infinito Spiritui, id nequ
generi contradicit; vel potius Canonis applicationem ad Deum, con
tentum cum aliis Spiritibus ſub eodem genere; cum tamen alias cla
ment, nullam eſſe proportionem inter corpus & ſpiritum, ergò & nul
lam actionem; quæ vero inter finitum & infinitum ab illis aſſignabi
tur proportio, ut permittere poſſint Deum agere in corpora. Se
tranſeant hæc: Videamus potius, quæ dici de Spiritibus aliis queant
ſed dicamus obiter, quæ ſaltem addimus ad emolliendam harmoniſti
influxus Doctrinam; Angeli ſane ſi cuſtodiæ hominum ſint deſtinati
exequi id ſine influxu nequeunt, nuda præſentia non ſufficiet averten
dis periculis; neque Angelus tot militum Aſſyriorum millia necan
eos necare ſine influxu potuit, ſuique generis contactu. Angeli mal
corpora obſeſſorum agitare, membra movere, eos projicere, diſtrahe
re, ac torquere violenter teſtantur paginæ ſacræ, quibus cum harmo-
nia peculiaris ſtatuta non ſit, influxus concedendus eſt, quo factum
quoque, ut comprimerentur forſan vel obſtruerentur â Diabolo nerv
linguæ obſeſſi illius muti, qui ejecto Dæmonio mox locutus eſt, quo
eodem influxu Legio Dæmonum porcorum gregem ſine harmonia
præcipitem dedit in mare. Jam vero riſui me omnium exponam, ubi
& ſpectra allegavero. Quis verò hodiè ſpectra ferat? O ſtupidum Se-
culum, quod larvas timet! imò verò ſpectra ſunt admittenda, aut ne-
ganda fides hiſtorica judice Lucretio, incredulorum Patriarcha ſo-
lertiſſimo, laudato in hunc finem acutiſſimo Anglorum Spectatori;
Infinitæ ſunt Fabulæ circa ſpectra, ſunt tamen & quædam veræ paſ-
ſim hiſtoriæ ac irrefragabiles; talem dedit paucos ante annos Medi-
cus quidam, cujus nunc non ſuccurrit nomen, de ſpectro lapidibus
feriente homines, & tecta, & confringente vitra &c. manifeſto in-
fluxu. Sed quorſum plura? Si vero intolerabile Tibi videatur admit-
tere actionem illius animæ in corpus ſuum, quæ ne atomum quidem
in aëre natantem movere omni ſuo niſu conatuque ac votis valeat, en
Tibi ſuppetias novas, etſi minus gratas Syſtematis tertii aſſiſtentiæ,
non tamen ita explicandæ, acſi Deus horologiorum indices iiſdem
horarum aſſiduè admoveat punctis, neque id voluerunt, qui decretum

hic

hic Divinum intervenire cenſuere Viri Doctiſſimi cumprimis B. Sturmius, toties ſolenni proteſtatione id à ſe amoliens. Eccur enim Deus non potuit dare ac ſuperaddere corpori animæque eam diſpoſitionem efficaci mandato ſuo, ut quæ in alia diverſi generis agere non poſſent in ſe invicem tamen agant vi illius decreti, quod non eſt tranſitorium, ſed perpetui vigoris; Regum mandata ad poſteros poſſunt durare, cur decreta Dei non poſſint eſſe perpetua? cur iteranda ad quemvis Creaturæ actum? cùm maximè exemplum decreti ac benedictionis Divinæ animalium multiplicationi dicatæ apertiſſimum ſit perennitate ſua efficaciſſima, cum quævis individualis generatio videri queat miraculum ſummum ob mirabilia inibi conſpicua.

Habes igitur quisquis es quem harum cura rerum tangit, tria hæc Syſtemata in unum fuſa, harmonicè conſpirantia, ac ſeſe invicem fulcientia, lubentes enim admittemus Harmoniam, eamque ſuo modo præſtabilitam, prævíſamque pleniſſimè à Deo, voluntati hominis liberæ haud adverſam, actionem, reactionemque mutuam animæ ac corporis ordinatione Divina nixam admittentem (actionem ſcil. vitalem, vitalitatis in corpore fontem, τὸ Mechanicum ἀπὸ τῶ vitali diſcriminantem, debitam nutui Divino, vel inſpirationi potius Spiraculi vitarum haud ſanè tranſitoriæ ſed & poſteros ſpectantis) actionem vero lenem, inclinantem, monentem quaſi Spiritus, nec repugnantem directioni corpuſculorum ſecundum commune centrum gravitatis movendorum. Favet ſane hic nobis effatum ſapientis: Corpus hoc mortale prægravat animam, terrenumque hoc tuguriolum premit diſſipatam mentem. Prægravare ac premere dicit influxum eumque haud levem; patitur igitur anima à corpore! quicquidogganniat ratio mea, quicquid obſtare videatur Excellenti Jeſuitæ P. Turneminio: ac dum hæc illino chartis, occurrit dictum aliud Rom. 13. τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε εἰς ἐπιθυμίας; carnis curam ne habeatis ad concupiſcentias. Patitur ergo anima à corpore excitante in ea concupiſcentias influxu funeſto. Quod certè argumentum inſolubile mihi quidem videtur. Nemo nobis vitio verterit hanc, quæ nonnullis videri queat, μετάβασιν εἰς ἄλλο γένος, ſi monuerimus, videri nobis, ſemper al-

teru-

terutro oculo ſolicitè reſpiciendam eſſe revelatam veritatem, dum al tero naturam, ac veritates naturales ſerio cultioris rationis conat pervestigamus. Hocque ipſum vult unio animæ ac corporis, reali omnino ac phyſica dicenda (etſi talis non ſit, qualis inter corpus a corpus aliud obtinet) conſtituere enim ſuppoſitum debet ex ipſa ha unione, & quà tale, vivum; quo ſane haud evaleſcit Metaphyſic unio, niſi in reali fundetur unione, Divino nutui, corpus anima aptanti debita, etſi nobis haud clarè ac diſtinctè explicabili.

Sed abripimur in mare hoc vaſtum ultra quam ferebat animus litora libet legere, non egredi in altum! Manum itaque de tabula ſu mimus; Scripſimus Conjecturas: nec ea quæ dedimus ultra Ingeni luſus, eosque exiles ſatis fas eſt evehere: Feſtinans canis cœcos pari catulos! Noſtra hæc una die concepta mente, una die conjecta i chartam ſunt! Quod citò fit, citò perit! Dum agnoſcimus ingenu noſtram præcipitantiam, excuſamus, emollimusque ſimul ſcriptioni imperfectionem ac diſſonantiam. Stupiditatem noſtram mirabuntu acutiores & ex alto nos oculo miſerenti deſpicient. Nec merentu aliam æſtimationem leves conjecturæ! abſit, ut impugnemus aliorum Syſtemata; Lites fugimus, Viros Inſignes veneramur, etſi eorum ſub inde hypotheſes intueamur inconſideratius, uti Plebeji homines Ex cellentium pictorum tabulas ſine judicio ſufficiente. Contempland eſt veritas, atque inquirenda, perveſtiganda naturæ penetralia, ſed ſin lite, ſine felle, ſine Satyra, aurem enim cuique vellicet aſſidue dicte rium id, quod Patribus Trivultinis, quo ſuos in acerbiore ſatyra ſo dales cenſuit, in aurem dixit Gallici Decus Parnaſſi Boylavius.

Corſaires attaquant Corſaires
Ne firent jamais leur affaire!

Conſpirent igitur animi eorum, qui veritatem amant in ejus in quiſitione, & adhæreant veritati ſoli perpetim; à nobis hæc ſcripta non ſunt, niſi ut diſputandi ſuppetat materia, plena omnibus judican di, rejiciendi, aut adprobandi libertate conceſſa. Acta enim nunc eſt Fabula! Qualitercunque acta ſit: Plaudite! vel explodite!